IN DIVI

HENRICI TERTII

GALLIAE,

AC POLONIAE REGIS

CHRISTIANISSIMI,

AC FELICISSIMI,

Ad vrbem Venetam aduentum,

BERNARDINVS PARTHENIVS

SPILIMBERGIVS.

Venetijs, ex Typographia Guerræa. M D LXXIIII.

IN DIVI HENRICI TERTII GALLIAE, AC POLONIAE REGIS CHRISTIANISSIMI, AC FELICISSIMI,

Ad vrbem Venetam aduentum,

BERNARDINVS PARTHENIVS SPILIMBERGIVS.

QVAE Reges ſolita es, Regumq; extollere facta,
Bellaq; nunc terra paſſim confecta, mariq;,
Magna parans, properas ſeclis mandare futuris,
Quæ ſtupeat præſens ætas, ſtupeantq; Nepotes,
Aonij Dux Muſa chori, cui carmina cordi,
Quam cythara, gelidiſq; iuuat Heliconis in Vmbris,
Et mulcere feras cantu, Zephyroſq; morari,
Nunc alio liceat paulum deflectere, neruis
Nunc alijs opus eſt. Adſis, & carmina nunquàm

Pierijs audita iugis, aut Phocydis antris,
Mecum, quà medijs tollit ſe fluctibus auream,
Vrbs dilecta Ioui, Adriaci Regina profundi,
Cui circum Bellona fremit. Victoria palmas
Mille parat, cui Relligio, cui faſq;, piumq;
Excubat, Imperiumq; æterna in ſæcula fulcit.
Dic Dea, quæ ad ſuperos referant ſublimia venti.
Aſpicis vt læti complerint omnia cœtus,
Vt volitent picti circum maria alta phaſelli,
Vtq; coronatæ ſtent puppes, ardeat oſtro
Bucentaurus, vt excipiat, quos nulla priorum
Secla tulere viros, nec poſtera proferet ætas;
Vtq; vehat Regem, quo non præſtantior alter
Conſilio, belloq;; Vnum quem maxima Regem,
Regna petunt, repetuntq; ſuum, quem mæſta abeuntem
Sarmatia illachrymans ſequitur, dominumq; requirit,
Accipit optatum votis at Gallia ouantem;
Gallia Terrarum pulcherrima, fœtaq; regnis.
Tale decus Colchos Magneſia vexerat Argo?
Salue vera Deum proles, lux miſſa tenebris;
Vt tete excipimus; tete vt veneramur, vt omnes
In te vnum cupide defigunt lumina, vultum
Miranturq; tuum, quo tanquàm è ſidere puro
Scintillant veterum radij virtutis Auorum.
Macte animo, & duplici fulgens Diademate, Regum
Maxime, quæ feſta reddunt tibi luce per Vrbem
Purpurei, veneranda cohors, cum Principe patres
Accipe, lætitiamq; vrbis Pæana canentis.

Non

Non tanto populi rerum pulcherrima plauſu
Terrarum dominos celſa ad Capitolia Roma
Excipiens duxit. Pueri, mixtæq; Puellæ,
Læta canunt; reſonant fremitu, & clamore ſecundo
Cuncta. vias alij conſternunt floribus. illi
Narciſſum, atque comas late ſpirantis Amomi
Spargunt; aſt alij vernantia lilia tollunt,
Lilia, quæ nulla boreæ, nec turbinis vlla
Vi concuſſa comas demittunt: Sed mage in auras
Surgunt, & medio fulgent ſublimia cælo,
Gnoſia quis rutila decedit ſtella corona.
Nulla dies vnquam illuxit iocundior vrbi.
Non vnquam tales accendit Lucifer ignes.
Inſolita capti ludunt dulcedine in vndis
Tritonis, Glauciq; cohors, & ſquammea Diuum
Turba choros agitant, Phorciq; exercitus omnis,
Adriaciq; tibi ſubſultant æquora Ponti.
At mihi dum Herois tanta inter gaudia nomen
Concelebro, meritum Muſæ concedite carmen,
Secula quod nulla obſcurent, nec deleat ætas
Vlla virûm. Interea præſentem tollite Regem
Laudibus, & ſupra fortunam ritè locatum,
Vt numen terris illapſum, munere diuum,
Et voce, atque animis vltro veneremur amicis.
Hunc quamuis properantem, & Gallica Regna petentem,
Magne virûm MOCENICE, diu, fortiſſime Princeps,
Hunc retine, retinete Patres, quos aurea paſſim
Iuſtitia, & pudor, & nunquam culpata reuiſit
Aſtræa,

Aſtrææ, & greſſus comitatur paſſibus æquis.
Verum ibis tandem ditis ſpes vnica Regni.
Nos te coniunctis animis, votiſq; ſequemur.
Te manet armipotens Tellus vberrima glebis,
Magna virûm; felix auro, populoq; potenti.
Hic tibi mille parant palmas, gemmiſq; coronas
Splendentes viridiq; ſmaragdo, & iaſpide fulua.
Addent ſolennes optato tempore ludos,
Quos repetat labens annis redeuntibus æuum.
Munera læta feret pubes: tibi carmina vates
Bella canent, tollentq; tuum ſub ſydera nomen.
Attollent ſupra Gangem, Nilumq; ſuperbum,
Supra Indum, Tigrimq; caput ſpumantibus vndis,
Tempora non glauca canentia arundine fulti,
Victrici at lauro, atque oleæ frondentis honore.
Sequanaq; Rhodanuſq; ruens per pinguia culta.
Hic tibi victrices ponet victoria palmas,
Mille Arcus tibi conſtituet: quibus aurea ſceptra,
Sydonio ex oſtro mitræ, ſacriq; Thyaræ,
Enſeſq;, clypeiq; graues, thoraces aheni
Pendebunt, ſpolia, & direpta ex hoſte trophæa,
Captæ vrbes, & parta diu victricibus armis
Regna procul. Iarnacum addent, & grandia facta,
Quæ Moncunturni ſuſpirant Mœnia feſſi.
Adiungent fuſas fulgentes ære cohortes
Marte tuo, late cum campi cæde maderent
Sanguinea, vires cum fractæ, auerſa Deorum
Cum mens, direptis caſtris, ducibuſq; ſubactis,

Purpurea

Purpurea exundans taboq; , ſacroq; cruore
Cùm ſonitu vaſtum properat Clarentia in æquor.
Præterea ſtabunt vultus longo ordine patrum,
Atque auro ſimulachra modis ſplendentia miris,
Demiſſum cœlo genus. hic ſpectare PHILIPPVM,
FRANCISCVMQ. HENRICVMQ. *ſenes, tria lumina Gentis*
Valeſiæ, atque orbis, tum alios, alioſq; licebit.
Hic Pax, hic tranquilla colent paſſim ocia Muſæ.
Dulcia per Terras ſuccreſcent ſecla beatas.
Non vllæ inſidiæ, dediſcent iurgia Linguæ.
Non enſes, non bella, nec vllo milite Campi
Vndabunt, nulli tepeſient ſanguine riui.
Non duris videas procudi incudibus arma.
Incuruis rigidos mutabunt falcibus enſes.
Succedent tauri, validus ſuccedet arator.
Adiungent ſocias fœcundis vitibus vlmos,
Lætaq; mollitis committent ordea ſulcis.
Infandas poſt tot clades, poſt funera, cadet,
Et veniam culpæ poſcet Mars impius. vnum
Spectabunt, vnumq; colent, vnumq; potentem
Imperij, rerumq; volent; tibi colla ſuperba
Submittent. victaſq; manus, vinctoſq; lacertos,
Regali Victor tandem regnabis in Aula.
At tu, cui alitibus ridet Fortuna ſecundis,
Cui Terræ parent, cœlum cui militat altum,
Candida cui voluunt felices ſydera curſus,
Concordes ducunt cui grandia fila ſorores,
Spes hominum, Regni ingentis decus, & Terrarum,

Quicquid

Quicquid diues aquis complectitur Amphitrite,
Diuûmq; , atq; hominũ ſtudijs, atque Auſpice CHRISTO
Cuius ſacra colis miro ſuccenſus amore
Imprimis, Patrias remeabis victor ad oras,
Cura Deûm, cuſtosq; virûm. At te protinus alma
Te ſuper aërias Alpes, ſuper ardua ducens
Saxa, ſuper ſcopulos, & acuto pumice cautes.
Incolumem, ac tutum reddet fatalibus Aruis
Purpureis ſuffulta alis Rhamnuſia virgo.
Accurrent Dryadumq; chori, nemorumq; puellæ,
Subſternent pedibus flores, & halantia ſerta.
Dona ferent, quæ cuique altis euellere ſyluis
Continget, Baccasq; , atque aſpris mora rubetis,
Cumq; ſuis ramis pallentis munera oliuæ,
Eq; ſinu tepido ſelecta ex Arbore Poma
Rapta manu proment, & virgatis calathiſcis
Effundent. Ibis, deſideriumq; relinques
Dulce tui, Rex magne, Heros mitiſſime, cunctis.
Interea ipſe animo latus maiora parabo,
Aeternumq; decus meditans, qua vergit ad ima
Terrarum, gelidas qua ſe ſol tollit ad Arctos,
Brachia trans Cancri ardentis, trans nubila, transq;
Dura feram algentis Capricorni frigora Regem
Aſſuetum Imperijs Regem, aſſuetumq; triumphis.

F. I. N. I. S.

Quicquid dites aquis complectitur Amphitrite,
Diuûmq́;, atq; hominũ ſtudijs, atque Auſpice CHRISTO
Cuius ſacra colis miro ſuccenſus amore
Imprimis, Patrias remeabis victor ad oras,
Cura Deûm, cuſtosq́; virûm. At te protinus alma
Te ſuper aërias Alpes, ſuper ardua ducens
Saxa, ſuper ſcopulos, & acuto pumice cautes.
Incolumem, ac tutum reddet fatalibus Aruis
Purpureis ſuffulta alis Rhamnuſia virgo.
Accurrent Dryadumq́; chori, nemorumq́; puellæ,
Subſternent pedibus flores, & halantia ſerta.
Dona ferent, quæ cuique altis euellere ſyluis
Continget, Baccasq́;, atque aſpris mora rubetis,
Cumq́; ſuis ramis pallentis munera oliuæ,
Eq́; ſinu tepido ſelecta ex Arbore Poma
Rapta manu proment, & virgatis calathiſcis
Effundent. Ibis, deſideriumq́; relinques
Dulce tui, Rex magne, Heros mitiſſime, cunctis.
Interea ipſe animo lætus maiora parabo,
Aeternumq́; decus meditans; qua vergit ad ima
Terrarum, gelidas quà ſe ſol tollit ad Arctos,
Brachia trans Cancri ardentis; trans nubila, transq́;
Dura feram algentis Capricorni frigora Regem
Aſſuetum Imperijs Regem, aſſuetumq́; triumphis.

F I N I S.